

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň Mgr. Markéty Jiráskové a JUDr. Blanky Trávníkové ve věci

žalobce: **Ing. L. S.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou Mgr. Janou Volrábovou
sídlem Malá 43/6, 301 00 Plzeň

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 000 25 429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
IČO 697 97 111, Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 67 000 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 14. prosince 2018,
č. j. 12 C 81/2016-366,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku II. **potvrzuje.**
- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku IV. mění jen tak, že výše nákladů řízení činí 93 900 Kč, jinak se v tomto výroku potvrzuje.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů odvolacího řízení 15 310 Kč k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Jany Volrábové, advokátky, do patnácti dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 8,05 % úrok z prodlení ročně z částky 131 203 Kč od 30. 3. 2016 do 24. 5. 2016 do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), dále uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 67 000 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z uvedené částky od 30. 3. 2016 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok II.), současně zamítl žalobu, již se žalobce domáhal zaplacení částky 60 500 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 30. 3. 2016 do zaplacení (výrok III.) a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 127 805 Kč k rukám právní zástupkyně žalobce do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.).
2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce po žalované původně domáhal zaplacení celkové částky 262 837 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 30. 3. 2016 do zaplacení, z toho 135 337 Kč z titulu majetkové škody odpovídající nákladům na obhajobu, 77 500 Kč odpovídající nemajetkové újmě z titulu nepřiměřeně dlouhého trestního řízení a 50 000 Kč coby nemajetkovou újmu za poškození dobrého jména a pověsti žalobce, vše v důsledku nezákonného trestního stíhání žalobce v řízení vedeném u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 1 T 181/2010. Následně bylo řízení částečně, co do požadavku žalobce na zaplacení obhajebného ve výši 135 337 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z částky 4 134 Kč od 30. 3. 2016 do zaplacení, zastaveno z důvodu zpětvzetí žaloby žalobcem v uvedeném rozsahu.
3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že usnesením Policie ČR ze dne 31. 5. 2010 bylo zahájeno trestní stíhání 8 osob včetně žalobce pro podezření ze spáchání trestného činu nakládání s odpady podle § 181e odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo žalobci doručeno dne 3. 6. 2010, stížnost žalobce proti usnesení byla zamítnuta. Dne 15. 9. 2010 byla podána obžaloba proti žalobci a dalším obviněným k Okresnímu soudu v Domažlicích, který rozhodl dne 7. 10. 2010 o vrácení věci státnímu zástupci k došetření. Ke stížnosti státního zástupce zrušil Krajský soud v Plzni dne 23. 12. 2010 napadené rozhodnutí okresního soudu a uložil mu, aby ve věci bylo znovu jednáno. U okresního soudu se konala hlavní líčení dne 24. 3., 25. 3., 28. 6., 2. 9., 22. 11. 2011, 16. 2. 2012, v květnu 2011 byl vypracován znalecký posudek z oboru ochrana přírody, specializace nakládání s nebezpečnými ostatními odpady a ohrožení a poškození životního prostředí. Rozsudkem okresního soudu ze dne 16. 2. 2012 byl žalobce uznán vinným ze spáchání trestného činu z nedbalosti nakládání s odpady podle § 181e odst. 1 trestního zákoníku. Spis byl s podanými odvoláními proti rozsudku předložen dne 2. 5. 2012 Krajskému soudu v Plzni, který rozhodnutím ze dne 21. 6. 2012 zrušil rozsudek okresního soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Důvodem byla vadnost rozhodnutí soudu I. stupně zejména pro svou nepřezkoumatelnost a paušálnost, též nebylo dostatečně reagováno na obhajobu jednotlivých obžalovaných. Ve vztahu k žalobci odvolací soud uvedl, že u něj nemůže jít o pomoc k trestnému činu, neboť jde o nedbalostní trestný čin. Soud I. stupně se též nezabýval zásadou *ne bis in idem*, kdy působí paradoxně, že žalobce byl ve správním řízení za stejné jednání postižen výrazně vyšší pokutou (1 400 000 Kč), než byl peněžitý trest uložený v trestním řízení (30 000 Kč). Soud I. stupně tedy neřešil, že obžalovaný byl postižen dvakrát za stejný skutek. Též uložil soudu I. stupně zabývat otázkou, zda při respektování zásady *ultima ratio* bude třeba řešit věc žalobce v trestním řízení. Další hlavní líčení se konalo u okresního soudu dne 11. 10. 2012, poté bylo odročeno na neurčito za účelem vypracování znaleckého posudku. Dne 11. 10. 2012 byl soudem přibrán znalecký ústav, lhůta ke zpracování znaleckého posudku byla prodloužena do 30. 6. 2013. Dne 11. 9. 2013 byl soudem přibrán další znalecký ústav, znalecký posudek měl být vypracován do 3 měsíců, soudu byl doručen až dne 22. 12. 2014 po několika urgencích a uložení pořádkové pokuty. Hlavní líčení se konalo dne 14. 4. a 9. 6. 2015, kdy byl vyhlášen rozsudek, kterým byl žalobce zproštěn dle § 226 písm. b) trestního řádu obžaloby z důvodu, že v žalobním návrhu označený skutek není trestním činem. Rozsudek nabyl právní moci dne 9. 6. 2015.

4. Soud I. stupně dále zjistil, že žalobce zaplatil pokutu ve výši 1 400 000 Kč, která mu byla uložena v řízení vedeném Českou inspekcí životního prostředí pod sp. zn. 0816710, řízení probíhalo od 20. 4. 2010 do 31. 3. 2014. Dne 4. 2. 2015 se žalobce přihlásil do výběrového řízení na pracovní místo úředníka v kanceláři ředitele technického úřadu Magistrátu města Plzně, dne 20. 3. 2015 mu bylo sděleno, že nepostoupil do dalšího kola. Společnost TxxxS a. s. v minulosti poptávala žalobce jako subdodavatele xxx, spolupráce trvala k oboustranné spokojenosti, po získání informace o trestním stíhání žalobce byla velmi vážně zpochybněna důvěra společnosti v žalobce. Společnost Hxxx xxxO s. r. o. spolupracuje se žalobcem coby subdodavatelem pro nákladní autodopravu a nakládání s odpady více než 10 let, po informaci o jeho trestním stíhání nebyla spolupráce ukončena, ale žalobce jí poskytl slevu na poskytované služby ve výši 15 – 20 %. Žalobce v roce 2014 poptával zakázku u Xxx Xxx, spolupráce nebyla povolena z důvodu jeho nedůvěryhodnosti, když se dozvěděli o jeho trestním stíhání. Trestní kauza ohledně ukládání nebezpečného odpadu v souvislosti se stavbou nového železničního koridoru v České Kubici na Domažlicku byla medializována, a to na internetu v článcích na portálech idnes.cz, novinky.cz, eurochem.cz a českátelevize.cz, v kterých však nejsou uvedena žádná jména ani jméno žalobce ani konkrétní firma. Svědek R. S., narozený dne xxx, xxx uvedl, že dříve byl žalobce vtipný, komunikativní a otevřený, v rozhodné době tomu tak nebylo a žalobce měl často špatnou náladu. Na podzim roku 2010 přestal se žalobcem jezdit ke známým např. na kávu, přičemž s někým se vztahy znovu obnovily, s některými lidmi již ne; přátelské vztahy už nejsou tak, jak bývaly. Žalobce též nechtěl, aby k němu svědek jezdil, ten nejdříve nevěděl proč. Vyhýbali se jim známí, a to zejména v Xxx Xxx, kde je žalobce i svědek členem. Žalobce měl v daném období psychické a fyzické (zdravotní) problémy, měl špatnou náladu, nespavost, otrávenost, nejistotu a nechut' k jídlu. Žalobce při své účastnické výpovědi uvedl, že ve správním řízení byl postižen poměrně těžkou pokutou, která výrazně převyšovala plnění, kterého se mu z předmětné zakázky dostalo. V trestním stíhání byl jeho již existující stres ze správního řízení vystupňován, žalobce měl pocit křivdy, navíc v branži stavebnictví a nakládání s odpady je omezený okruh lidí, takže řada lidí věděla o trestním stíhání žalobce a bylo na nich vidět, že mají škodolibou radost. Měl problémy se zajištěním zakázkové náplně pro své podnikání, neboť někteří obchodní partneři čekali, jak trestní stíhání dopadne. Po xxx se rozneslo, že žalobce má problémy, nejdříve s inspekcí životního prostředí a poté i s trestním stíháním. Žalobce byl ve stresu, měl poruchy spánku a soustředění, nicméně se svými problémy se neléčil, neměl jiné ani fyzické ani psychické problémy a cíleně se snažil problém vytěšňovat. V důsledku stresu musel setkávání a péči se synem omezit na delší intervaly než předtím. Žalobce je členem Xxx v xxx xxx, vůči žalobci se tam vytvořila nepříznivá a stresující atmosféra, neboť byla známa informace o jeho trestním stíhání. Při pohovoru na pozici analytika odpadu na Magistrátu města Plzně, v němž žalobce postoupil do druhého kola, mu bylo členy výběrové komise neoficiálně sděleno, že nemá šanci pozici získat z důvodu trestního stíhání.
5. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 1, § 2, § 5 písm. a) a b), § 7, § 8 odst. 1, § 13 odst. 1 a § 31a odst. 1, 2 a 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“), která zároveň citoval, a na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, že vzhledem k výsledku trestního řízení je dán odpovědnostní titul spočívající v nezákonném rozhodnutí, neboť žalobce byl obžaloby zproštěn, jako adekvátní výši odškodnění prokázané újmy žalobce shledal částku 25 000 Kč. Též dospěl k závěru, že v trestním řízení došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, v důsledku toho vznikla žalobci nemajetková újma, přiměřeným zadostiucíněním shledal částku 42 000 Kč.
6. Soud I. stupně k nároku na zadostiucínění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím uvedl, že vycházel v souladu s ustálenou judikaturou ze tří základních kritérií: 1) z povahy trestní věci, 2) z délky trestního řízení a 3) z dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce. Žalobce byl trestně stíhán za spáchání trestného činu dle § 181e odst. 1 trestního

zákona (nakládání s odpady), za což mu hrozil trest odnětí svobody až na dvě léta nebo zákaz činnosti nebo peněžitý trest. Jednalo se svou povahou o trestnou činnost, která zpravidla nepůsobí natolik negativní společenské odsouzení stíhaného, jako např. trestná činnost proti životu a zdraví, proto ji soud I. stupně nehodnotil jako příliš závažnou, nicméně přihlédl ke skutečnosti, že žalobce byl trestně stíhán za skutek, za nějž byl potrestán v rámci správního řízení, což mohlo prohloubit obavy žalobce a jeho frustraci z trestního stíhání. Co se týče trvání zásahu spočívajícího ve vedení nezákonného trestního stíhání, tak s ohledem na skutečnost, že žalobce se domáhal zadostiučinění rovněž z titulu nepřiměřené délky předmětného trestního řízení, soud I. stupně při posuzování nároku z titulu nezákonně vedeného trestního stíhání nepřihlížel a nijak nehodnotil jeho délku, neboť by tím došlo k duplicitnímu posouzení, a tudíž i odškodnění za totéž. Trestní stíhání nemělo dopad na jeho manželství, žalobce byl rozveden několik let před zahájením trestního stíhání. Trestní stíhání též nemohlo žalobci bránit v tom, aby se stýkal se svým synem častěji. Soud I. stupně neshledal příčinnou souvislost mezi trestním stíháním a neúspěchem žalobce ve výběrovém řízení, ačkoliv to vliv na jeho neúspěch mít mohlo. Ke stejnému závěru dospěl i ve vztahu k obchodním partnerům, případná sleva byla výsledkem vyjednávání a uzavřením smlouvy s obchodním partnerem. Soud I. stupně měl přesto za to, že obecně je trestní stíhání osob negativně vnímáno ze strany veřejnosti a rovněž v obchodních vztazích. Dle soudu I. stupně nebylo možné učinit závěr o medializaci trestního stíhání s dopadem do osobní sféry žalobce, neboť byl medializován pouze skutek, pro nějž byl žalobce trestně stíhán, ale nikoli jeho jméno či jeho společnost. Navíc to byl sám žalobce, kdo (jakkoli svému nejbližšímu) okolí sděloval, že je trestně stíhán, musel tedy předpokládat, že se jím sdělovaná informace bude šířit a může mít dopad do jeho sociálních vazeb. Soud I. stupně uzavřel, že nemajetková újma spočívající v zásahu do osobnostní sféry žalobce zahájením a vedením trestního stíhání vznikla, a to v takové intenzitě, jež odůvodňuje odškodnění v penězích. Po srovnání s obdobnými případy přiznal žalobci zadostiučinění ve výši 25 000 Kč.

7. K nároku žalobce na zadostiučinění za nemajetkovou újmu za délku trestního řízení soud I. stupně uvedl, že rozhodné období činilo ve vztahu k žalobci 5 let (od 3. 6. 2010 do 9. 6. 2015), věc byla vedena v přípravném řízení u Policie ČR a poté na dvou stupních soudní soustavy. Věc byla složitější po skutkové stránce (8 obžalovaných, výslechy několika svědků, znalců, vyžádání několika znaleckých posudků i celá řada listinných důkazů a dalších odborných informací od třetích subjektů, odborné zprávy a informace od České inspekce životního prostředí) i po stránce procesní (byla vydána celá řada procesních rozhodnutí - např. opakovaná předvolávání svědků a znalců, ustanovování znalců a rozhodování o znalečném, uložení pořádkové pokuty znaleckému ústavu, ve věci se konalo několik hlavních líčení, vrácení věci k došetření do přípravného řízení - a činěna řada jiných úkonů - např. opakované předávání spisu odvolacímu soudu, opakované urgencye ustanoveného znalce k předložení znaleckého posudku, opakované žádosti o součinnost policii, když se nedařilo doručovat některým z obviněných či svědkům, řešení situace po úmrtí některých obviněných, komunikace s více obhájci, atd.). Po stránce hmotněprávní byla věc standardně složitá (orgány činné v trestním řízení posuzovaly otázku naplnění skutkové podstaty trestného činu, pro nějž byl žalobce stíhán, a splnění podmínek pro vznik trestní odpovědnosti žalobce). Žalobce se na celkové délce řízení ve smyslu nečinností či obstrukcí nepodílel. Význam předmětu řízení pro žalobce hodnotil soud I. stupně jako standardní, když presumovaný zvýšený význam je již odškodňován v rámci nároku za nezákonné trestní stíhání. V postupu soudů nezaznamenal období nečinnosti, když úkony a rozhodnutí byly činěny střídavě obratem, střídavě v přiměřených lhůtách, přičemž procesní postup byl relativně plynulý. Soud I. stupně neshledal průtahy ani v období od října 2012 do prosince 2014, kdy se okresní soud snažil obstatat znalecký posudek podstatný pro své rozhodnutí. Soud I. stupně uzavřel, že v dané věci došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, v důsledku porušení tohoto práva vznikla žalobci nemajetková újma, jejíž vznik se předpokládá.

8. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění vycházel soud I. stupně ze sazby 15 000 Kč za první dva roky řízení a 15 000 za každý další rok řízení, tj. 60 000 Kč. Tato základní částka byla ponížena o 10 % z toho důvodu, že se na rozhodování podílely soudy dvou stupňů soudní soustavy a další orgány činné v trestním řízení a o dalších 20 % z důvodu celkové (tj. procesní, hmotněprávní i skutkové) složitosti věci na výslednou částku 42 000 Kč.
9. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně s poukazem na § 142 odst. 2 a 3 a § 146 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), § 8 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. a), § 11, § 12 odst. 3, § 13 a § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), § 157 odst. 4 a § 158 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 1 vyhlášky č. 440/2016 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad a § 1 vyhlášky č. 463/2017 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 127 805 Kč. Vycházel z toho, že žalobce byl zcela úspěšný ve dvou nárocích na přiznání nemajetkové újmy a částečně úspěšný se třetím nárokem na náhradu majetkové škody odpovídající obhajnému, kdy žalovaná plnila částečně až po podání žaloby, a proto co do částky 131 203 Kč nebyla úspěšná. Žalobce byl částečně neúspěšný v nároku na majetkovou škodu co do částky 4 134 Kč, neboť v daném rozsahu vzal žalobu zpět, aniž by žalovaná plnila. Žalobce byl úspěšný v rozsahu 96,5 %. Náklady sestávaly z odměny advokáta z tarifní hodnoty 235 337 Kč (tj. 50 000 + 50 000 + 135 337), tj. po 9 260 Kč za 1 úkon právní služby. Soud I. stupně přiznal odměnu za následující úkony právní služby: převzetí věci, žaloba, částečné zpětvzetí žaloby, odvolání proti usnesení soudu ze dne 22. 8. 2016 v rozsahu 1/2 úkonu (jednalo se o úkon procesní povahy), vyjádření ve věci ze dne 28. 11. 2017, účast na ústním jednání soudu dne 10. 11. 2017, 26. 1. 2018 – v rozsahu 2 úkonů, dne 3. 4. 2018, dne 13. 7. 2018 a dne 30. 11. 2018, tj. celkem za úkony právní služby 97 230 Kč (10,5 x 9 260) a 11 režijních paušálů po 300 Kč (celkem za paušály 3 300 Kč). Soud I. stupně naopak nepřiznal náhradu za následující úkony právní služby: doplnění podání ve věci ze dne 11. 4. 2017, neboť žalobce doplňoval a opravoval chyby v psaní obsažené v původní žalobě, a tudíž se nejednalo o účelně vynaložený náklad; a dále požadovaný úkon spočívající v žádosti o náhradu újmy u žalované, a to s odkazem na § 31 OdpŠk, dle něhož poškozený nemá právo na náhradu nákladů zastoupení, které vznikly v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného úřadu. Soud I. stupně dále žalobci přiznal náhradu nákladů na cestu jeho právní zástupkyně k jednáním soudu dne 10. 11. 2017, 26. 1. 2018, 3. 4. 2018, dne 13. 7. 2018 a dne 30. 11. 2018 v celkové výši 5 924,68 Kč, dále náhradu za promeškaný čas jeho právní zástupkyně za cesty k jednáním soudu v celkové výši 3 000 Kč. Veškeré náklady byly navýšeny o 21 % DPH. Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř., když soudu I. stupně je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí.
10. Výroky II. a IV. rozsudku soudu I. stupně napadla žalovaná včasným a přípustným odvoláním z důvodů dle § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř. Dle žalované dospěl soud I. stupně k nesprávnému závěru o nepřiměřené délce trestního řízení, žalovaná se naopak domnívá, že délka řízení byla přiměřená. Nejprve bylo vedeno přípravné řízení a poté řízení před dvěma stupni soudů, ve věci rozhodoval soud I. stupně 3 x a soud II. stupně 2 x. Řízení bylo po stránce skutkové i právní složité. Průtahy, které žalobce trestnímu řízení vyčítal, nebyly prokázány. Soud v řízení postupoval kontinuálně se snahou zajistit potřebné dokumenty, vypracování znaleckých posudků urgoval a ve finále uložil i pořádkovou pokutu. Soud I. stupně dospěl podle žalované k nesprávnému závěru, pokud se domnívá, že došlo k zásahu do osobnostní sféry žalobce, neboť zásah tohoto typu nebyl v průběhu řízení jednoznačně prokázán. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že soud I.

stupně dospěl k závěru, že nebylo prokázáno, že by trestní řízení zasáhlo do osobní sféry žalobce, a to do sféry rodinné, což se mělo projevit sníženou frekvencí styku se svým synem. Soud I. stupně uvedl, že nebyla prokázána bezprostřední příčinná souvislost mezi zásahem do zdravotní sféry a do sféry sociální s trestním stíháním žalobce.

Soud I. stupně dále uvedl, že není prokázáno, že by trestní řízení zapříčinilo neúspěch žalobce ve výběrovém řízení, avšak druhým dechem uvádí, že vzal tento neúspěch v potaz, a že jej promítl do svého hodnocení, neboť se domnívá, že trestní řízení mohlo mít vliv na tento neúspěch. Stejnou argumentaci soud I. stupně uvádí i v rozsahu k obchodním partnerům, kde opět uvádí, že je zde absence příčinné souvislosti, avšak opět druhým dechem uvádí, že trestní řízení mohlo mít vliv na zhoršení vnímání osoby žalobce. Na základě všech těchto kritérií pak soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobci nemajetková újma spočívající v zásahu do jeho osobnostní sféry vznikla, a proto určil náhradu nemajetkové újmy ve výši 25 000 Kč. Žalovaná nesouhlasila s výrokem o nákladech řízení, kdy vytkla soudu I. stupně, že nepřihlédl k tomu, že žalobce vzal již v roce 2016 žalobu v rozsahu náhrady škody v podobě obhajného zpět, přesto jsou veškeré další úkony právní služby nahrazeny, jakoby k částečnému zastavení řízení nedošlo. Žalovaná též namítala, že cesta právní zástupkyně žalobce z advokátní kanceláře k soudu trvá 1 hodinu a 14 minut a nikoliv 1,5 hodiny, jak uvedl soud I. stupně. Žalovaná navrhla, aby soud napadený rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že se žaloba zamítá v plném rozsahu a přiznal žalované náhradu nákladů řízení, nebo aby rozsudek soudu I. stupně v napadené části zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

11. Žalobce se k odvolání žalované vyjádřil tak, že je považuje za nedůvodné. Není pravdou tvrzení žalované, že by nebyl prokázán zásah do osobnostní sféry žalobce. Soud I. stupně velmi pečlivě odůvodnil, jaké skutečnosti vzal na základě poměrně rozsáhlého dokazování za prokazané, provedl i srovnání s jinými obdobnými případy a došel k závěru, že veškeré zákonem stanovené předpoklady byly splněny a že žalobci vznikl nárok na zadostiučnění v penězích, a to v jím určené částce (ačkoliv je žalobce přesvědčen o tom, že správně mu mělo být přiznáno ve vyšší částce). Žalobce též souhlasí se závěry soudu I. stupně, že délka trestního řízení byla nepřiměřená a došlo tak k nesprávnému úřednímu postupu, dle jeho názoru měl nárok na zadostiučnění vyšší, než které mu bylo přiznáno soudem I. stupně. Žalobce znovu poukázal na to, že ve vztahu k jeho osobě (na rozdíl od ostatních účastníků trestního řízení) nebylo vůbec třeba, aby řízení probíhalo takto dlouhou dobu a aby bylo ve věci prováděno jakékoliv rozsáhlé dokazování. Pokud by se totiž orgány činné v trestním řízení primárně zabývaly námitkou žalobce, že za stejný skutek již byl postižen v jiném řízení, pak správně byly povinny trestní řízení vůči žalobci zastavit a mohly a měly tak učinit ihned na počátku celého řízení. Žalobce souhlasí i s nákladovým výrokem soudu I. stupně, kdy u náhrady za ztrátu času při cestě ze sídla advokátky k soudu je třeba vycházet z aktuální dopravní situace, neboť skutečně jízda fakticky i 1,5 hodiny v daném období přesahovala. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v napadených výrocích potvrdil a přiznal žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení.
12. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu podaného odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.). Poté dospěl k závěru, že odvolání žalované je částečně důvodné, a to pouze v části týkající se nákladů řízení.
13. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná skutková zjištění (o průběhu posuzovaného trestního řízení, o předběžném uplatnění nároků žalobce u žalované dne 29. 9. 2015 a o zaplacení částky 131 203 Kč spočívající v nákladech vynaložených na obhajobu žalovanou žalobci dne 25. 5. 2016 a o následcích v osobnostní sféře žalobce v důsledku trestního řízení). Odvolací soud se tak se skutkovými závěry soudu I. stupně jako správnými ztotožňuje a v podrobnostech na ně pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje. Takto správně zjištěný skutkový stav posoudil soud I. stupně přiléhavým způsobem i po stránce právní, aplikuje přitom (správně) příslušná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb.

14. K odvolacím námitkám žalované, jakkoliv nejsou způsobilé vyvrátit správnost přezkoumávaného rozsudku, dodává odvolací soud nad rámec přílehlavého odůvodnění napadeného rozsudku soudu I. stupně toliko následující:
15. Délku trestního řízení je po zhodnocení veškerých kritérií obsažených v § 31a odst. 3 písm. a) až e) OdpŠk třeba považovat za nepřiměřenou, a to právě již s ohledem na postup orgánů veřejné moci během řízení /kritérium podle § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk/. Ze skutkových zjištění soudu I. stupně o průběhu trestního řízení totiž vyplývá, že první rozsudek okresního soudu ze dne 16. 2. 2012 byl zrušen odvolacím soudem pro nepřezkoumatelnost a další pochybení soudu I. stupně, když se dostatečně nezabýval obhajobou žalobce spočívající zejména v tom, že byl ve správním řízení za stejné jednání postižen výrazně vyšší pokutou, než byl peněžitý trest uložený v trestním řízení (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 1328/2009). Tato skutečnost pak měla (vedle vyšší složitosti věci) významný vliv na délku řízení, proto není správný názor odvolatelky, že délku trestního řízení lze považovat za přiměřenou.
16. Odvolací soud se též ztotožňuje se soudem I. stupně, když žalobci přiznal částku 42 000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy způsobené mu nesprávným úředním postupem, která odpovídá judikatuře Nejvyššího soudu, a to včetně stanovení základní částky za rok řízení a její modifikaci s ohledem na jednotlivá zákonná kritéria. Zároveň je správný závěr soudu I. stupně o tom, že žalovaná presumovaný vznik nemajetkové újmy za porušení práva žalobce na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě nevyvrátila.
17. Soud I. stupně správně určil celkovou délku řízení /kritérium podle § 31a odst. 3 písm. a) OdpŠk/ v trvání 5 let, tj. od 3. 6. 2010 do 9. 6. 2015 (k tomu srov. již soudem I. stupně citované stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010, uveřejněné pod číslem 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. dále jen „Stanovisko“). Stanovení základní částky zadostiučinění ve výši 15 000 Kč za první dva roky řízení a ve výši 15 000 Kč za každý další rok řízení, tj. 60 000 Kč, odpovídá pětileté délce řízení (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3331/2012).
18. Soud I. stupně velmi pečlivě zhodnotil kritérium složitosti řízení /§ 31a odst. 3 písm. b) OdpŠk/, kdy poukázal zejména na vyšší složitost věci po skutkové a procesní stránce, čemuž odpovídá i modifikace základní částky snížením o 20 %. Soud I. stupně nelze vytknout, pokud základní částku snížil o dalších 10 % za počet soudních instancí, v nichž byla věc řešena, včetně předcházejícího přípravného řízení, neboť s rostoucím počtem soudních instancí, které se do řešení věci zapojují, přirozeně narůstá délka řízení. Víceinstančnost rozhodování soudů či dalších orgánů činných v trestním řízení je z pohledu úvah o výši odškodnění okolností zásadní a v rámci kritéria složitosti řízení samostatně hodnotitelnou. Tato skutečnost se pak projeví v odpovídajícím snížení základní částky odškodnění (k tomu srov. bod IV. Stanoviska nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2010, sp. zn. 30 Cdo 2138/2009).
19. Též je správný závěr soudu I. stupně o tom, že žalobce se na celkové délce nepodílel /kritérium podle § 31a odst. 3 písm. c) OdpŠk/, jakož i o tom, že v posuzované věci nelze z důvodu, že bylo rozhodováno i o dalším nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy z titulu vydání nezákonného rozhodnutí, přihlížet k jinak presumovanému zvýšenému významu trestního řízení pro žalobce /kritérium podle § 31a odst. 3 písm. e) OdpŠk/, včetně přílehlavého odkazu na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný pod číslem 122/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní.
20. Odvolací soud sdílí závěr soudu I. stupně o tom, že v posuzované věci nelze shledat žádná další kritéria způsobilá základní částku odškodnění snížit či zvýšit. Pokud se jedná o kritérium postupu orgánů veřejné moci během řízení /§ 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk/, odvolací soud uvádí, že se na celkové délce řízení negativně promítlo zrušení prvostupňového rozsudku pro nepřezkoumatelnost a další vady (jak je uvedeno výše). Tuto skutečnost však odvolací soud

spatřuje dostatečně zohledněnou již stanovením peněžité formy zadostiučinění v uvedené výši, proto hodnocení uvedeného kritéria nezakládá ani navýšení, ani snížení hodnoty odškodnění.

21. Žalovaná dále namítala, že soud I. stupně dospěl k nesprávnému závěru, pokud se domnívá, že došlo k zásahu do osobnostní sféry žalobce, neboť žádný zásah nebyl v průběhu řízení jednoznačně prokázán.
22. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že soud I. stupně měl bezpečně za prokázané pouze to, že trestní stíhání nebránilo žalobci stýkat se se svým synem častěji, neboť žalobce nebyl stíhán vazebně, o frekvenci styku se synem tak mohl svobodně rozhodnout. K zásahům do rodinné sféry žalobce v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím proto nedošlo.
23. Odvolací soud konstatuje, že ohledně zásahu do sféry pracovní a majetkové soud I. stupně výslovně uvedl, že nelze učinit „jednoznačný“ závěr o existenci příčinné souvislosti mezi neúspěchem žalobce ve výběrovém řízení na pozici analytika a trestním stíháním, když tento svůj závěr přiléhavě odůvodnil možnou existencí i jiného důvodu jeho neúspěchu (byl vybrán vhodnější kandidát). Soud I. stupně pak nelze nic vytknout, pokud zároveň uvedl, že trestní stíhání mohlo mít vliv na neúspěch žalobce ve výběrovém řízení, neboť takovou skutečnost nelze prokázat za situace, kdy se nejednalo o oficiální důvod (což vyplynulo z účastnické výpovědi žalobce, jehož věrohodnost nebyla žalovanou zpochybněna). Je zřejmé, že příčinou určitého následku může být více skutečností, v tomto případě pak nelze bez pochybností vyloučit, že trestní stíhání žalobce nebylo jednou z nich, proto není pochybením, když soud I. stupně do svého hodnocení tento svůj závěr promítl.
24. Totéž platí i o závěru soudu I. stupně o tom, že obecně je trestní stíhání osob negativně vnímáno ze strany veřejnosti a rovněž v obchodních vztazích, tudíž pouhá informace o trestním stíhání žalobce mohla vést ke zhoršení vnímání jeho osoby a zhoršení jeho důvěryhodnosti coby obchodního partnera. Odvolací soud opět poukazuje na výpověď žalobce, který uvedl, že „*v branžích stavebnictví a nakládání s odpady je omezený okruh lidí, takže řada lidí věděla o trestním stíhání žalobce a bylo na nich vidět, že mají škodolibou radost*“. Pokud tedy soud I. stupně vzal v úvahu tuto obecně známou skutečnost (ztráta důvěryhodnosti), ačkoliv žalobce nedoložil ukončení či omezení obchodní spolupráce ze strany třetích osob v důsledku vedení trestního řízení, je jeho hodnocení správné.
25. Soud I. stupně pak přesvědčivě zdůvodnil výši přiznaného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nezákonným rozhodnutím, včetně přiléhavého srovnání s obdobnými případy. Jeho závěry považuje odvolací soud za správné.
26. Odvolací soud pouze dodává, že v posuzované věci náleží žalobci zadostiučinění v penězích i z toho důvodu, že jeho trestní stíhání mohlo být zastaveno na jeho samém počátku, a to s ohledem na zásady *ne bis in idem* a *ultima ratio*, když žalobce byl již jednou potrestán vysokou peněžitou sankcí ve správním řízení (jak vyplývá z odůvodnění trestního rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 6. 2012). Jeho újma je pak o to větší, když byl žalobce zproštěn obžaloby z důvodu uvedeného v § 226 písm. b) trestního řádu, tedy že v obžalobě označený skutek není trestným činem (k tomu srov. náleze Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08).
27. S ohledem na veškeré výše uvedené důvody odvolací soud postupoval podle § 219 o. s. ř. a napadený rozsudek ve výroku ad II. potvrdil jako věcně správný.
28. Odvolací soud však shledal důvodným odvolání žalované v části, ve které brojí proti rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Odvolací soud připomíná judikaturu Nejvyššího soudu ČR, dle které výsledek řízení projevující se tím, že poškozený žalobce dosáhne satisfakce uložením povinnosti škůdce nahradit mu nemateriální újmu anebo poskytnout mu morální satisfakci, popř. dosáhne konstatování porušení práva, lze hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch (§ 142 odst. 1 o. s. ř.), byť žalobci výrokově nebylo přiznáno jím požadované plnění nebo

jeho výše (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 40/2014).

29. V tomto směru je tedy odkaz soudu I. stupně na § 142 odst. 3 o. s. ř. nepřesný, nicméně se neodrazil v jinak správném závěru o tom, že v řízení byl převážně úspěšný žalobce (§ 142 odst. 2 o. s. ř.), když mu bylo vyhověno v obou nárocích na náhradu nemajetkové újmy a zastavení řízení ohledně částky 131 203 Kč procesně zavinila žalovaná (§ 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř.). Žalobce byl neúspěšný pouze v rozsahu částky 4 134 Kč, kdy procesně zavinil zastavení řízení (§ 146 odst. 2 věta první o. s. ř.). Žalobce byl úspěšný v rozsahu 98,3 % a neúspěšný v rozsahu 1,7 %, celkový úspěch žalobce činí 96,6 %.
30. Soud I. stupně správně vycházel z toho, že za tarifní hodnotu tří spojených věcí ve smyslu § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1, § 9 odst. 4 písm. a) a § 12 odst. 3 advokátního tarifu bylo třeba považovat částku 235 337 Kč (50 000 Kč + 50 000 Kč + 135 337 Kč). Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby tak činila 9 260 Kč, jak správně uvedl soud I. stupně. Odvolatelce je třeba přisvědčit v tom, že po částečném zastavení řízení usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 16. 5. 2017, č. j. 12 C 81/2016-236, které nabylo právní moci dne 3. 6. 2017, zůstaly předmětem řízení již jen dva nároky na náhradu nemajetkové újmy, za tarifní hodnotu tak bylo nadále třeba považovat částku 100 000 Kč (50 000 Kč + 50 000 Kč). Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby tak od 3. 6. 2017 činila 5 100 Kč.
31. S ohledem na výše uvedené činí náklady právního zastoupení částku 97 205 Kč, která sestává z odměny za 3,5 úkony právní služby po 9 260 Kč ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a), d), odst. 2 písm. c) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, částečné zpětvzetí žaloby ze dne 4. 7. 2016 a odvolání proti usnesení soudu ze dne 22. 8. 2016), z odměny za 7 úkonů právní služby po 5 100 Kč ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) a g) advokátního tarifu (vyjádření ve věci ze dne 28. 11. 2017, účast na jednání soudu dne 10. 11. 2017, 26. 1. 2018 – v rozsahu 2 úkonů, dne 3. 4. 2018, dne 13. 7. 2018 a dne 30. 11. 2018), 11 režijních paušálů po 300 Kč. Správný je též závěr soudu I. stupně o výši nákladů na cestovné právní zástupkyně žalobce k jednání soudu a zpět dne 10. 11. 2017 ve výši 1 167 Kč a ke 4 jednáním soudu a zpět v roce 2018 ve výši 4 757,80 Kč, včetně správných odkazů na § 157 odst. 4 a § 158 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a tehdy platné vyhlášky č. 440/2016 Sb. a č. 463/2017 Sb. Odvolací soud přisvědčil žalované, že z internetového portálu www.google.cz/maps vyplývá, že délka jedné cesty ze sídla právní zástupkyně žalobce je 1 hodina a 15 minut, a z této doby je při stanovení náhrady za promeškaný čas strávený na cestě vycházet. Soud I. stupně tak učinil, když sice vycházel z délky jedné cesty 1,5 hodiny, což však také odpovídá třem půlhodinám za jednu cestu. Jeho výpočet náhrady za promeškaný čas a odkaz na § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu je proto správný, neboť za 5 cest z Plzně do Prahy a zpět náleží právní zástupkyni žalobce náhrada ve výši 3 000 Kč (tj. 3 půlhodiny x 100 Kč x 10 zpátečních cest). Náklady právního zastoupení v celkové výši 80 335 Kč je třeba zvýšit o 21 % DPH ve výši 16 870 Kč dle § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. Žalobce tak má nárok na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně v rozsahu 96,6 % z částky 97 205 Kč, tj. ve výši 93 900 Kč.
32. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně v napadeném nákladovém výroku ad IV. změnil jen tak, že výše nákladů řízení činí 93 900 Kč, jinak jej v tomto výroku jako věcně správný potvrdil /§ 219 o. s. ř./.
33. O lhůtě k plnění ve výroku o nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř.; takto prodloužená pariční lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí, přičemž soudu současně nejsou známy okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění oproti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobci jakoukoliv újmu. O povinnosti žalované zaplatit náklady řízení k rukám advokátky žalobce bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.

34. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto výrokem III. podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení úspěšnému žalobci přísluší náhrada nákladů řízení odpovídající nákladům právního zastoupení ve výši 15 310 Kč, které sestávají z odměny za 2 účelně vynaložené úkony právní služby po 5 100 Kč z tarifní hodnoty 100 000 Kč (vyjádření k odvolání žalované ze dne 18. 3. 2019 a účast na jednání před odvolacím soudem dne 7. 8. 2019) podle § 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. a), § 11 odst. 1 písm. g), k) a § 12 odst. 3 advokátního tarifu, z paušální náhrady hotových výdajů za 2 úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu, z náhrady za promeškaný čas zástupkyně žalobce ve výši 600 Kč (6 půlhodin x 100 Kč) za cestu z Plzně do Prahy a zpět při celkové délce jedné cesty 1 hodina a 11 minut podle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu, z náhrady cestovních výdajů zástupkyně žalobce ve výši 1 253 Kč za jízdu k jednání odvolacího soudu dne 7. 8. 2019 osobním automobilem zn. BMW 116i, reg. zn. xxx, při spotřebě pohonných hmot (BA 98 B) dle metodiky ES 1999/100 – 7,5 l /100 km, na trase Plzeň – Praha a zpět v délce jedné cesty 91 km, při vyhláškové ceně benzínu automobilového 98 oktanů ve výši 37,10 Kč/1 litr [§ 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu, § 158 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a § 4 písm. b) vyhlášky č. 333/2018 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad], a při sazbě základních náhrad za používání silničních motorových vozidel ve výši 4,10 Kč/1 km [§ 157 odst. 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb.] a 21 % DPH ve výši 2 657 Kč.
35. O lhůtě k plnění ve výroku o nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. z důvodu uvedeného výše, o povinnosti žalované zaplatit náklady odvolacího řízení k rukám advokátky žalobce bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.
36. Výroky rozsudku soudu I. stupně ad I. a III. nebyly dotčeny odvoláním žádného z účastníků. Zůstaly proto stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu a nabyly samostatně právní moci (§ 206 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 7. srpna 2019

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu